

İstehsalatda baş verən bədbəxt hadisələrin təhqiqi və uzota alınması Qaydalarının təsdiq edilməsi haqqında

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI NAZİRLƏR KABİNETİNİN QƏRARI

"Azərbaycan Respublikası Əmək Məcəlləsinin təsdiq edilməsi, qıvvəyə minməsi və bununla bağlı hüquqi tənzimləmə məsələləri haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun tətbiq edilməsi barədə Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 1999-cu il 15 aprel tarixli 122 nımrəli Fərmanının icrasını təmin etmək məqsədi ilə Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti **qərara alır**:

1. "İstehsalatda baş verən bədbəxt hadisələrin təhqiqi və uzota alınması Qaydaları" təsdiq edilsin (əlavə olunur).
2. Bu qərar müvafiq Fərmana əsasən 1999-cu il iyun ayının 1-dən qıvvəyə minir.

Azərbaycan Respublikasının Baş naziri A. RASİZADƏ

Bakı şəhəri, 28 fevral 2000-ci il
№ 27

Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin
2000-ci il 28 fevral tarixli, 27 nımrəli qərarı ilə
TƏSDİQ EDİLMİŞDİR

İstehsalatda baş verən bədbəxt hadisələrin təhqiqi və uzota alınması

QAYDALARI

Bu Qaydalar «Azərbaycan Respublikası Əmək Məcəlləsinin təsdiq edilməsi, qıvvəyə minməsi və bununla bağlı hüquqi tənzimləmə məsələləri haqqında» Azərbaycan Respublikası Qanununun tətbiq edilməsi barədə» Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 1999-cu il 15 aprel tarixli, 122 nımrəli Fərmanının icrası olaraq, Azərbaycan Respublikası Əmək Məcəlləsinin 217-ci maddəsinə əsasən Azərbaycan Respublikası ərazisində istehsalatda baş verən bədbəxt hadisələrin təhqiq edilməsinin və uzota alınmasının vahid qaydasını müəyyən edir.

1. Bmumi qaydaları

1.1. Bu Qaydalar — qanunvericiliklə müəyyən edilmiş qaydada Azərbaycan Respublikasının müvafiq hakimiyyət orqanlarının, fiziki və hüquqi şəxslərin təsis etdikləri mülkiyyət və təşkilati-hüquqi formasından asılı olmayaraq, respublikanın ərazisində yerləşən bətn müəssisələrdə, idarələrdə, təşkilatlarda (bundan sonra — müəssisələr), eləcə də müəssisə yaradılmadan işçilərlə əmək müqaviləsi bağlanmış iş yerlərində, həmçinin onun hədudlarından kənarında fəaliyyət gıstərən Azərbaycan Respublikasının səfirliklərində, konsulluqlarında, beynəlxalq sularda Azərbaycan Respublikasının bayrağı altında bən gəmilərdə, şelf qurğularında və digər iş yerlərində tətbiq edilir və həmçinin işğıttırənin xammalından (materialından), istehsal vasitələrindən istifadə etməklə əmək funksiyasını evində yerinə yetirən işçilərə şamil olunur.

Bu Qaydalar Azərbaycan Respublikasının xarici dıvlətlərlə, beynəlxalq təşkilatlarla bağladığı məqavilədə başqa hal nəzərdə tutulmadıqda, məvafiq xarici dıvlətlərin fiziki və hıquqi şəxslərin, beynəlxalq təşkilatların, eləcə də vətəndaşlığı olmayan şəxslərin Azərbaycan Respublikasında təsis etdikləri və qanunvericilikdə nəzərdə tutulmuş qaydada dıvlət qeydiyyatına alınıb, fəaliyyət gıstərən iş yerlərində hez bir şərt qoyulmadan tətbiq edilir.

Bu Qaydalar dıvlət qulluqzularına, habelə prokurorluq, polis və digər hıquq məhafizə orqanlarının qulluqzularına, onların hıquqi statusunu tənzimləyən normativ-hıquqi aktlarla məyyən olunmuş xısusıyyətlər nəzərə alınmaqla (əgər gıstərilən aktlarla həmin qulluqzuların əmək, sosial və iqtisadi hıquqları bətnləklə əhatə olunmayıbsa), istehsalat təcrübəsi keçən tələbə və şagirdlərə, məəsisələrdə işə cəlb edilən hərbi qulluqzulara, məhkəmə hıdkmlərinin icrası yerlərində işləyən məhkumlara, təbii fəlakətin nəticələrinin aradan qaldırılmasına, habelə hərbi və fıvqəladə vəziyyət rejimində işlərin gıvrılməsinə cəlb edilən şəxslərə şamil edilir.

Bu Qaydalar aşağıdakı şəxslərə şamil edilmir:

hərbi qulluqzulara (məəsisələrdə işə cəlb edilən hərbi qulluqzular istisna edilməklə);
məhkəmə hakimlərinə;

Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin deputatlarına və bələdiyyələrə sezilmiş şəxslərə;
xarici ılkənin hıquqi şəxsi ilə həmin ılkədə əmək məqaviləsi bağlayıb əmək funksiyasını Azərbaycan Respublikasında fəaliyyət gıstərən məəsisədə (filialda, nəmayəndəlikdə) yerinə yetirən əcnəbilərə;

podrat, tapşırıq, komisiyon, məəliflik və başqa məki-hıquqi məqavilələr əzrə işləri yerinə yetirən şəxslərə.

1.2. İşilərin səhhətinin pozulması aşağıdakı hallarda təhqiq edilməlidir:

əmək vəzifələrini yerinə yetirərkən (o cəmlədən ezamiyyət zamanı), həminin mədirıyyətin tapşırığı olmadan belə məəsisənin mənafeyi əzın hər hansı fəaliyyət gıstərərkən;

məəsisəyə məxsus və məəsisənin məqaviləsi (sifarişi) əsasında kənar təşkilatlardan verilmiş nəqliyyatda işə gedərkən, yaxud işdən qayıdarkən;

məəsisənin ərazisində, yaxud başqa iş yerində iş vaxtı məyyən edilmiş fasilələr də daxil olmaqla, işi işə başlamazdan əvvəlki və ya işi qurtarıb məəsisədən çıxan vaxt ərzində;

kezirildiği yerdən asılı olmayaraq, məəsisə tərəfindən iməcilik tədbirləri kezirildiği məddətdə;

işzi qanunvericiliklə nəzərdə tutulmuş hallarda və qaydada dıvlət və ictimai vəzifələrin yerinə yetirilməsinə cəlb edildiği məddətdə;

istehsal avadanlıqları və obyektlərində qəza zamanı;

nıvbə istirahətində olan işilər (bələdzi, refrijerator briqadasının işisi, nıvbədə olan sırsı, dəniz, zay və hava nəqliyyatlarının ekipaj əzvləri, nıvbə ekspedisiya əsulu ilə işləyənlər və başqaları) nıvbə (vaxta) qəsəbəsinin ərazisində olduqları vaxt;

işilər xidmət obyektlərinin arasında hərəkət etməklə (iş vaxtı əmumi istifadədə olan nəqliyyatda, yaxud piyada gedərkən, həminin işəgıtrənin (onun vəzifəli şəxslərinin tapşırığını yerinə yetirərkən) fəaliyyət gıstərdikləri məddətdə;¹¹¹

işəgıtrənin yazılı sərəncamına əsasən, əmək vəzifələrini şəxsi minik məşinında yerinə yetirdiği vaxt;

əmək vəzifələrini yerinə yetirərkən işziyə başqa şəxs tərəfindən bədən xəsarətləri yetirildikdə, yaxud o ıldırdıkdə;

əmək vəzifələrini yerinə yetirərkən itgin dışmələr, zədələnmələr, peşə xəstəlikləri və zəhərlənmələr, istivurmalar, yanmalar, donmalar, suda boğulmalar, ildırım vurmalar, heyvan və həşəratlarla təmas nəticəsində dəymiş zədələnmələr, həminin təbii fəlakətlər (zəlzələlər, sırsmələr, daşqınlar, qasırgılar və s.) zamanı.

1.3. İstehsalatda bədbəxt hadisə nəticəsində işçilərə vurulmuş xəsarət — əmək vəzifələrini yerinə yetirərkən işinin bədən əzvlərinin, toxumalarının zədələnməsi ilə sağlamlığının qəflətən və kəskin pozulması halıdır.

İstehsalda bədbəxt hadisə nəticəsində işçilərə vurulmuş xəsarətlərin (zədələrin) ağırlıq dərəcələrini və yaxud cəlmən başvermə səbəblərini müəyyən etmək məqsədi ilə təhqiqat komissiyasının sədri aidiyyətli məalicə-tibb idarəsinə və ya məhkəmə-tibb ekspertizasına bu barədə rəy vermələri üçün rəsmi olaraq müraciət edə bilər.

1.4. İstehsalatda bədbəxt hadisələr təhqiq edilərkən aşağıdakı hallar müəyyən edildikdə, hadisə istehsalatda baş vermiş bədbəxt hadisə kimi rəsmiləşdirilmir və uzota alınmur:

təbii cəlm, cəznə qəsd, intihar hadisələri, həminin cinayət törədilərkən (təbii cəlm faktı məhkəmə-tibb ekspertizasının rəyi ilə, cəznə qəsd, intihar və cinayət faktları isə həqiqət məhəfizə orqanları tərəfindən təsdiq edilməlidir), şəxsi məqsədləri üçün hər hansı işlə məşğul olarkən, dəniz istehsalat obyektlərində zimərkən, balıq ovlayarkən (əgər bu əmək fəaliyyəti ilə bağlı deyilsə), işçilərin cəz təşəbbüsləri ilə nahar fasilələrində və ya işdən sonra idman tədbirləri keçirərkən işçilərin xəsarət alması və ya cəlm;

texniki spirtlərin, aromatik, narkotik vasitələrin, psixotrop maddələrin istehsalat prosesində istifadəsi ilə bağlı olmayan alkoqol zəhərlənməsi və onunla bağlı bərk dayanması, insult, asfiksiya, hərəkətlərin koordinasiyasının pozulması və fikrin dumanlanması səbəblərindən baş vermiş bədbəxt hadisələr.^{ii[2]}

1.5. İstehsalatda baş vermiş bədbəxt hadisə ilə əlaqədar cinayət işi qaldırılsa, lakin sonradan cinayət hadisəsi və ya tərkibi şübuta yetirilmədiyi, yaxud olmadığı səbəbdən xitam verilsə və ya məhkəmə həmin iş üzrə bəraət hükmü çıxarsa, həmin bədbəxt hadisənin təhqiqatı aparılmalıdır.

İşğucülərən və ya zərərəkən (onun vəkili və ya marağını qoruyan şəxs) Təhqiqat komissiyasının qərarı ilə razılaşmadıqda, Dıvlət Əmək Məfəttişliyinin rəhbərliyinə və ya məhkəməyə müraciət edə bilər.

1.6. İstehsalatda baş vermiş bədbəxt hadisə haqqında zərərəkən, yaxud hadisənin şahidləri dərhal işğucülərənə (məəssisənin vəzifəli şəxslərinə) məlumat verməlidir. İşğucülərən (məəssisənin vəzifəli şəxslərinə) zərərəkənə ilk tibbi yardım gıstərilməsini, onun tibbi sanitar hissəsinə və ya digər məalicə idarəsinə zətdırılmasını təşkil etməyə, hadisə baş vermiş iş yerindəki şəraitə və avadanlıqların vəziyyətini hadisənin baş verdiyi anda olduğu kimi saxlamağa (əgər həmin şərait və vəziyyət ətrafdakı işçilərin həyatı və səhhəti üçün təhlükə törətmirsə, qəzaya səbəb olursa) borcludur.

1.7. İşğucülərən istehsalatda baş verən bədbəxt hadisələrin ağırlıq dərəcəsiindən asılı olmayaraq, hadisənin təhqiqatının aparılması üçün dərhal həmin hadisə baş verən gən bılgə üzrə Dıvlət Əmək Məfəttişliyinə (və ya birbaşa Dıvlət Əmək Məfəttişliyinin mərkəzi aparatına), Fıvqəladə Hallar Nazirliyinə (Bədbəxt hadisə təhlükə potensialı obyektlərdə qəza nəticəsində baş vermiş) məlumat verməyə borcludur. Eyni zamanda yuxarı mərkəzi icra hakimiyyəti orqanına və Respublika Həmkarlar İttifaqı Konfederasiyasına (əgər işçilər bu həmkarlar təşkilatının üzvlərlərsə) məlumat verilməlidir. Məlumat telefon, yaxud teleqrafla bu Qaydalarda gıstərilən 3-cü əlavəyə uyğun verilir (əlavə 3).^{iii[3]}

Tibbi-sanitar hissəsi, səhiyyə məntəqəsi, poliklinika, xəstəxana, təcili yardım və digər tibbi idarələri onlara tibbi yardım üçün müraciət edən istehsalatda xəsarət almış işçilər (o cümlədən ezamiyyətdə olanlar) barədə Dıvlət Əmək Məfəttişliyinə məlumat verməlidirlər.

1.8. İstehsalatda bədbəxt hadisələrin təhqiqatının vaxtında aparılmasına müvafiq şəraitin yaradılmasına, İZ formalı aktın dəzgən tərtib edilməsinə, bədbəxt hadisənin başvermə səbəblərinin aradan qaldırılması üzrə tədbirlərin yerinə yetirməsinə işğucülərənə işğucülərən cavabdehdir.

Bədbəxt hadisələri təcridən səbəblərin aradan qaldırılması əzrə nəzərdə tutulmuş tədbirlərin yerinə yetirilməsinə nəzarəti Dövlət Əmək Məfəttişliyi həyata keçirir.

1.9. Bədbəxt hadisənin təhqiş edilməsinə əsas işəgütrənin, zərərəkənin, mətbuat vasitələrinin, hıquq-məhafizə orqanlarının, tibb məəssisələrinin, respublikada fəaliyyət güstərən əməyin məhafizəsinə nəzarət orqanlarının və həmkarlar ittifaqları təşkilatlarının bədbəxt hadisənin baş verməsi haqqında yazılı və yaxud şifahi məlumatı ola bilər. Bu halda məlumat araşdırılır və lazımi hallarda bədbəxt hadisənin təhqişatının aparılması əzən komissiya yaradılır.

2. İstehsalatda baş verən bədbəxt hadisələrin təhqişı və uzota alınması

2.1. Ağırliş dərəcəsiindən asılı olmayaraq bəzən nıv xəsarətlər, bir nəfərin həlak olması və qrup halında baş vermiş bədbəxt hadisələrin təhqişatı Dövlət Əmək Məfəttişliyi rəisiinin (və yaxud onun tapşırığı ilə bılgə əzrə Dövlət Əmək Məfəttişliyinin) əmri ilə yaradılmış komissiya tərəfindən aparılır.

İki-dörd işinin ıllm və əlahiddə ağır nəticəli (beş və daha artıq işinin həlak olduğı) bədbəxt hadisələrin (qəzaların) təhqişatı Azərbaycan Respublikası əmək və əhalinin sosial mədafiesi nazirinin əmri ilə yaradılan komissiya tərəfindən aparılır.

2.1.1. Təhləkə potensiallı obyektlərdə və dağ-mədən sahələrində baş vermiş qəza və bədbəxt hadisə faktı əzrə texniki təhqişatın aparılması əzən xəsusi komissiya Azərbaycan Respublikasının Fıvqəladə Hallar Nazirliyi tərəfindən yaradılır.^{iv[4]}

2.2. Xəsarətlə nəticələnmiş bədbəxt hadisələrin təhqişatını aparmaq əzən tərkibi: sədr — Dövlət Əmək Məfəttişliyinin vəzifəli şəxslərindən, əzvlər — işəgütrənin və məəssisənin həmkarlar ittifağı komitəsinin nəmayəndələrindən ibarət Təhqişat komissiyası yaradılır.

Qrup halında xəsarətlə və ya bir nəfər işinin ıllm və nəticələnmiş bədbəxt hadisələrin təhqişatını aparmaq əzən tərkibi: sədr — Dövlət Əmək Məfəttişliyinin vəzifəli şəxsləri, əzvlər — sahə həmkarlar ittifağı komitəsinin, məəssisənin və yaxud onun tabeliyi əzrə yuxarı orqanının (əgər varsa) nəmayəndələrindən ibarət Təhqişat komissiyası yaradılır.

İki-dörd işinin ıllm və ya əlahiddə ağır nəticəli bədbəxt hadisələrin (qəzanın) təhqişatını aparmaq əzən tərkibi: sədr — Dövlət Əmək Məfəttişliyinin vəzifəli şəxslərindən (rəhbər işilərindən), əzvlər — sahə həmkarlar ittifağı komitəsinin (Azərbaycan Həmkarlar İttifağı Konfederasiyasının), məəssisənin və ya onun tabeliyi əzrə yuxarı orqanının (əgər varsa) nəmayəndələrindən ibarət Təhqişat komissiyası yaradılır.

Təhqişat komissiyasının yaradılmasına əsas bədbəxt hadisə barədə Dövlət Əmək Məfəttişliyinə işəgütrən tərəfindən verilən məlumat ola bilər. Əgər gizlədilmiş bədbəxt hadisə halı dövlət nəzarət orqanları, həmkarlar təşkilatı tərəfindən aşkar edilərsə və yaxud belə məlumat mətbuatdan, radio və televiziya verilişlərindən, digər mənbələrdən daxil olarsa, bədbəxt hadisənin gizlədilmə səbəbləri Dövlət Əmək Məfəttişliyi tərəfindən araşdırılır və lazımi hallarda işəgütrənin iştirakı olmadan bu Qaydalara məvafiq bədbəxt hadisənin təhqişatının aparılmasını təşkil edir.

Bu Qaydaların 2.1 bəndində güstərilən bədbəxt hadisələr Naxçıvan MR ərazisində yerləşən məəssisələrdə baş verdikdə, Təhqişat Komissiyası Naxçıvan MR məvafiq orqanları tərəfindən yaradılır, komissiyanın tərkibi isə bu Qaydaların 2.2 bəndinə məvafiq rəsmiləşdirilir.

Xarici dövlətlərin ərazisində fəaliyyət güstərən məəssisələrdə və yaxud dənəya okeanında Azərbaycan Respublikasının bayrağı altında əzən gəmilərdə işilərlə baş vermiş bədbəxt hadisələrin təhqişatı, həmin məəssisənin (gəminin) rəhbərlərinin əmri ilə tərkibi məəssisə işilərindən ibarət yaradılmış komissiya tərəfindən təhqiş edilir. Təhqişatın nəticəsi olaraq tərtib olunmuş akta bu Qaydaların 3.5 bəndində güstərilən sənədlər əlavə edilərək Dövlət Əmək Məfəttişliyinə gündərilir.

Bədbəxt hadisə baş vermiş sahədə əməyin təhlükəsizliyinə bilavasitə cavabdeh şəxs təhqiqat komissiyasına əvvəl ola bilməz.

Azərbaycan Respublikasının əmək və əməyin mühafizəsi sahəsində tərəfdar zıxdığı Beynəlxalq Sazişə (məqaviləyə) əsasən Azərbaycan Respublikası ərazisində əmək vəzifələrini yerinə yetirərkən xarici ölkə vətəndaşları ilə baş vermiş bədbəxt hadisələrin təhqiqatı bu Sazişdə (məqavilədə) nəzərdə tutulmuş qaydada aparılır.

2.3. İşəgümrən tərəfindən bu Qaydaların 1.7 bəndində nəzərdə tutulmuş orqanlara haqqında məlumat verilməmiş, həmçinin əmək qabiliyyətinin dərhal itirilməsi ilə nəticələnməmiş bədbəxt hadisə baş verdiyi vaxtdan sonra işçi əmək qabiliyyətini itirərsə (ölsə), zərərçəkənin, yaxud onun mənafeyini təmsil edən şəxsin ərizəsi əsasında, ərizə verilən gündən bir ay müddətində həmin bədbəxt hadisə bu Qaydalara əsasən təhqiq edilir.

2.4. Məəssisədə başqa təşkilat tərəfindən onun tapşırığını yerinə yetirmək və xidməti vəzifələrini icra etmək üçün gündərilmiş işçi ilə baş vermiş bədbəxt hadisə, məəssisənin və zərərçəkənin mənsub olduğu təşkilatın nəmayəndəsinin iştirakı ilə təhqiq edilir. İZ formalı aktın 3-cü bəndində işini gündərən təşkilatın adı güstərilir. Bədbəxt hadisə zərərçəkənin mənsub olduğu təşkilat tərəfindən uzota alınır.

2.5. Təhqiqat komissiyası bədbəxt hadisənin səbəbini və iş yerinin şəraitini təhqiq edir, əməyin mühafizəsi və təhlükəsizlik texnikası qaydalarının standartlarının pozulmasına yol vermiş şəxsləri aşkar edir. Hadisənin şahidlərindən və zərərçəkəndən izahatlar alır, bədbəxt hadisənin səbəblərini və onların aradan qaldırılması üçün tədbirləri güstərməklə lazımı nəsxələrdən ibarət tədqiqat aktı tərtib edir və məəssisə tərəfindən hadisə barədə İZ formalı aktın dəzgün olmasına nəzarət edir.

2.6. Bədbəxt hadisənin təhqiqatı başa çatdıqdan sonra işəgümrən tərəfindən bir gündən gec olmayaraq qanunvericiliklə məəyyən edilmiş qaydada İZ formalı akt tərtib edilməli və onun 1 nəsxəsi mütləq zərərçəkən işçiyə təqdim olunmalıdır.

Qaydaların 2.4 bəndində güstərilən halda İZ formalı aktın 1 nəsxəsi zərərçəkənin əmək məqaviləsində olduğu məəssisəyə gündərilir.

İşçinin əmək qabiliyyətinin bir gündən artıq müddətə itirilməsinə və ya tibbi rəy əsasında gündən artıq müddətə başqa işə keçirilməsinə səbəb olmuş bədbəxt hadisə İZ formalı aktla rəsmiləşdirilir (əlavə 1) və istehsalatda bədbəxt hadisələrin qeyd jurnalında qeydə alınır (əlavə 2).

Təhqiqat komissiyası İZ formalı aktın işəgümrən tərəfindən dəzgün tərtib olunmadığını məəyyən edərsə, onun yenidən tərtib edilməsini tələb etmək hüququna malikdir.

Bədbəxt hadisənin təhqiqat materialları İZ formalı aktla birlikdə bədbəxt hadisənin qeydə alındığı məəssisədə 45 il müddətində saxlanılmalıdır.

Başqa instansiyalara gündərilmiş İZ formalı aktlar və onların surətləri lazım olmayanadək və onlarda nəzərdə tutulmuş bütün tədbirlər yerinə yetirilənədək saxlanılır.

2.7. Zərərçəkənin əmək qabiliyyətinin məvəqqəti itirilməsi vaxtı qurtaran kimi, hadisə baş vermiş məəssisənin (būlmənin) rəhbəri İZ formalı aktın bədbəxt hadisənin nəticələri haqqında 14-cü bəndini doldurur və bu barədə Dövlət Əmək Məfəttişliyinə məlumat gündərir (əlavə 3).

2.8. İşəgümrən tərəfindən məvəqqəti olaraq işləmək üçün başqa təşkilata gündərilmiş və yaxud əvəzilik üçün zəlişən işçi ilə baş vermiş bədbəxt hadisənin təhqiqatı, bu işçinin məvəqqəti işlədiyi, yaxud əvəzilik üçün zəlişdiyi təşkilatın və əsas iş yerinin nəmayəndələrinin iştirakı ilə aparılır və hadisə baş vermiş məəssisə tərəfindən uzota alınır.

2.9. Məəssisə ilə hərbi birləşmə arasındakı saziş, yaxud məqavilə üçün obyektlərində işləməyə cəlb edilmiş və həmin işləri məəssisənin məsul işçilərinin rəhbərliyi ilə yerinə yetirən hərbi hissənin şəxsi heyəti ilə baş vermiş bədbəxt hadisələrin təhqiqatı, iş gündərən məəssisənin və həmin hissənin komandanlığının nəmayəndələrinin iştirakı ilə aparılır. Bədbəxt hadisə məəssisə tərəfindən uzota alınır.

2.10. Məəssisədə məqavilə əsasında əməyə cəlb edilmiş və işi onun məsul işçilərinin rəhbərliyi ilə yerinə yetirən, islah əmək məəssisəsində (İƏM), islah-məalicə məəssisəsində (İMM) və tərbiyə-əmək məəssisəsində (TƏM) saxlanılan şəxslərlə baş vermiş hadisələr məvafiq olaraq İƏM, İMM və TƏM nəmayəndələrinin iştirakı ilə təhqiq edilir. Bədbəxt hadisə məəssisə tərəfindən uzota alınır.

İslah əmək məəssisəsinin, islah-məalicə məəssisəsinin və tərbiyə-əmək məəssisəsinin istehsalat sahələrində və yaxud təsərrüfat işlərində baş vermiş bədbəxt hadisə Azərbaycan Respublikasının aidiyyəti Nazirliyinin məəyyən etdiyi qaydada təhqiq edilir və uzota alınır.

2.11. Avtomobil nəqliyyatı məəssisəsi və başqa məəssisə tərəfindən məxtəlif təşkilatlardan cəlb etməklə təşkil edilmiş avtomobil qatarının tərkibində işlərə gündərilən avtomobil sərğsələri ilə baş vermiş bədbəxt hadisənin təhqiqatı, sərğsənlə daimi iş yerinin nəmayəndəsinin iştirakı ilə aparılır və hadisə baş vermiş məəssisə tərəfindən uzota alınır.

2.12. Məəssisənin məsul işçilərinin rəhbərliyi ilə təcrübə keçən və ya iş icra edən ali məktəb tələbələri, orta ixtisas təhsili, texniki peşə və məmumtəhsil məktəblərinin, litseylərinin şagirdləri ilə baş vermiş bədbəxt hadisələrin təhqiqatı tədris məəssisə nəmayəndəsinin iştirakı ilə aparılır və ərazisində hadisə baş vermiş məəssisə tərəfindən uzota alınır.

Rəsmi razılıq əsasında məəssisədə tədris məəssisələrinin məsul işçilərinin rəhbərliyi ilə təcrübə keçən və ya iş icra edən ali məktəb tələbəsi, orta ixtisas təhsili, texniki peşə və məmumtəhsil məktəblərinin, litseylərin şagirdləri ilə baş vermiş bədbəxt hadisələrin təhqiqatı məəssisənin və tədris məəssisəsi nəmayəndələrinin iştirakı ilə aparılır və tədris məəssisəsi tərəfindən uzota alınır.

2.13. Təsdiq edilmiş İZ formalı aktın bir nəsxəsi bu Qaydaların 2.8; 2.9; 2.10; 2.11; 2.12 bəndlərində gündərilən hallarda zərərçəkənin əsas iş, xidməti və təhsil yerinə və s. gündərilir.

3. Təhqiqat komissiyasının işinin təşkili

3.1. Təhqiqat komissiyası əmək qanunvericiliyinə və bu Qaydaya əsasən bədbəxt hadisənin təhqiqatının aparılması məddətinə, məvəqqəti olaraq yaradılır.

Təhqiqat komissiyası heyətinin ezamiyyə xərcləri hər bir komissiya əzvənlə mənsub olduğu təşkilat tərəfindən (verilmiş əmrə əsasən) ıdənilir, təhqiqat işinin gedişi dıvrğndə onun aparılması ilə əlaqədar ortaya zıxan digər əlavə xərclər isə hadisə baş vermiş məəssisə və ya onun tabeliyi əzrə yuxarı orqanı tərəfindən ıdənilir.

Təhqiqat komissiyasının yekun sənədi (akt) komissiyanın bətlənlə əzvləri tərəfindən imzalanır. Akt tərtib edilən zaman komissiyanın hər bir əzvlə ız rəyini yazılı şəkildə komissiyanın sədrinə təqdim edir.

Baş vermiş bədbəxt hadisələrin təhqiqatı komissiya tərəfindən 20 gən məddətinə aparılır və xəsusi təhqiqat aktı tərtib edilir (əlavə 4). Zəruri hallarda, Təhqiqat komissiyası sədrinin əsaslandırılmış məraciətinə əsasən bu məddət komissiyanın yaradılması barədə sərəncam (əmr) verən orqan tərəfindən artırıla bilər.

Komissiyanın əzvləri zərərçəkənlərlə və ya onların ailə əzvləri ilə gıdğışərək, bədbəxt hadisə ilə əlaqədar qıvvədə olan qanunvericiliyə məvafiq, onların hıquqlarını izah etməlidir.

3.2. Təhqiqat komissiyasının tələbi ilə işğıdğtərən aşağıdakıları təmin etməyə borcludur:
bədbəxt hadisənin təhqiqatında iştirak etmək əznlə mətəxəssis-ekspertlər dəvət etmək;
texniki-hesablamalar, laboratoriya təhqiqatları, sınaqlar və başqa aidiyyəti işlərin aparılmasını təşkil etmək;

bədbəxt hadisənin baş verməsinə səbəb olmuş obyektin, bədbəxt hadisənin yerinin fotoşəklini və komissiyanın işinə lazımi digər materialları təqdim etmək;

təhqiqat əznlə lazım olan nəqliyyat və rabitə vasitələrini təmin etmək;

bədbəxt hadisənin xüsusi təhqiqat materiallarının zər edilməsini, lazım olan miqdarda saxaldılmasını təmin etmək.

3.3. Dəvət olunmuş mütəxəssislər tərəfindən texniki hesablamaların, laboratoriya təhqiqatlarının, sınaqlarının və başqa işlərin aparılması üçün xərcləri hadisənin baş vermiş olduğu məəssisə üçdəyir.

3.4. Təhqiqat komissiyasının üzvləri təhqiqatın gedişində məəssisənin, onun struktur bilmələrinin rəhbərlərindən, şahidlərdən və digər şəxslərdən yazılı izahatlar almaq hüququna malikdirlər.

Təhqiqat komissiyasının sədri zərərəkənin aldığı xəsarətin xarakteri ilə ağırlıq dərəcəsi, üçmənin səbəbləri haqqında məalicə-profilaktika idarəsinin, məhkəmə-tibb ekspertizasının rəyini almaq hüququna malikdir.

Təhqiqat zamanı, zəruri hallarda Təhqiqat komissiyası sədrinin sərəncamı ilə ekspert dəvət olunur və yaxud ekspert komissiyası yaradılır.

Ekspert və ya ekspert komissiyası aparılan ekspertizanın nəticəsi barədə rəsmi rəy verməlidir.

3.5. Təhqiqat aktına aşağıdakı sənədlər əlavə olunmalıdır:

hər bir zərərəkən üçün İZ formalı aktın surəti;

hadisə yerinin planı, sxemləri (eskizləri), müşahidə protokolları və fotosəkilləri;

sorğu protokolları;

bədbəxt hadisənin şahidlərinin və digər aidiyyəti şəxslərin, eləcə də üçvlət standartlarının, əməyin təhlükəsizliyi standartlarının, əməyin məhafizəsi üzrə qayda və normaların təblərinə riayət edilməsində cavabdeh olan vəzifəli şəxslərin izahatları;

ekspert komissiyasının yaradılması barədə sərəncam (qərar, əmr); zərərəkənin təlim kezməsi və təlimatlandırılması haqqında sənədlərdən çıxarış;

zərərəkənin aldığı xəsarətin xarakteri və ağırlıq dərəcəsi, üçmənin səbəbləri haqqında tibbi rəy;

bədbəxt hadisənin səbəbləri haqqında ekspert komissiyasının rəyi (lazım gəldikdə), laboratoriya təhqiqatlarının və başqa təhqiqatların, təcrübələrin, analizlərin və s. nəticələri;

qəza ilə əlaqədar olaraq dəymiş maddi ziyan haqqında arayış;

təhqiqat komissiyasının yaradılması haqqında əmrin (sərəncamın) surəti;

təhlükəsiz əmək şəraitinin təmin edilməsi üzrə tədbirlər və bunun üçün məsul şəxsləri məyyən edən təlimatlardan, əsasnamələrdən, əmrlərdən, digər aktlardan çıxarışlar və üçvlədə Hallar Nazirliyinin texniki təhqiqat aktının surəti.^{v[5]}

Siyahıya Təhqiqat komissiyası üzvlərinin xüsusi rəylərinin surətləri (belə hal olduqda) əlavə olunur.

3.6. Bədbəxt hadisə "Çıvqələdə Hallar Nazirliyinin nəzarəti altında olan obyektə qəza nəticəsində baş vermişsə, qəzanın başvermə səbəbləri barədə komitənin tərtib etdiyi akt Təhqiqat komissiyasına təqdim olunur.^{v[6]}

3.7. üçvlət Əmək Məfəttişliyi tərəfindən təhqiqat materialları Təhqiqat komissiyası üzvlərinin təmsil etdiyi məəssisə, təşkilat və orqanlara icra və məlumat üçün gündərilir.

4. Bədbəxt hadisələr haqqında hesabat və onların başvermə səbəblərinin təhlili

4.1. Təhqiqat komissiyası toplanmış materiallar əsasında bədbəxt hadisənin baş verməsində işəgütrən (onun vəzifəli şəxsləri) və zərərəkən (zərərəkənlər) tərəfindən əməyin məhafizəsi və texniki təhlükəsizlik üzrə qanunvericilik aktlarının, qaydaların, vəzifə (peşə) üzrə təlimatların hansı nisbətdə pozulmasını məyyən edib Təhqiqat aktında güstərməlidir.

4.2. İşəgümrən hər ilin sonunda İZ formalı aktlara əsasən Azərbaycan Respublikası Dövlət Statistika Komitəsi tərəfindən məyyən edilmiş formalarda istehsalatda bədbəxt hadisələr nəticəsində zərərçəkənlər haqqında hesabat tərtib edir.

4.3. İşəgümrən istehsalatda baş vermiş bədbəxt hadisənin səbəblərinin təhlili, onların sex və digər bilmələrin əmək kollektivlərində məzakirəsini, istehsalatda bədbəxt hadisələrin qarşısının alınması əzrə tədbirlərin hazırlanmasını və həyata keçirilməsini təmin etməyə borcludur.

4.4. Bədbəxt hadisə baş vermiş nazirlik, baş idarə və digər məstəqil iri təşkilat strukturu və məəssisə rəhbərləri bədbəxt hadisənin nəticələrini məzakirə edir və gələcəkdə qarşısının alınması əzrə tədbirlər hazırlayır, yerinə yetirilməsini təmin edir.

4.5. İşəgümrən bədbəxt hadisələrin xüsusi təhqiqat materiallarını çyrənməyə, Təhqiqat komissiyası tərəfindən təklif edilmiş bədbəxt hadisəyə gətirib çıxarmış səbəblərin aradan qaldırılması haqqında tədbirlərin yerinə yetirilməsinə və əməyin məhafizəsi tələblərinin pozulmasına yol vermiş şəxslərin cəzalandırılması barədə məvafiq əmr (sərəncam) verməyə borcludur.

İşəgümrən Təhqiqat komissiyası tərəfindən məyyən edilmiş tədbirlərin yerinə yetirilməsi barədə məddət başa zadıqdan sonra Dövlət Əmək Məfəttişliyinə və həməzinin digər dövlət nəzarəti orqanlarının obyektləri əzrə isə onların yerli orqanlarına məlumat verməlidir.

4.6. Qrup halında və cilmə nəticələnmiş bədbəxt hadisələr təhqiqat materiallarına əsasən yuxarı təbəzilik orqanlarında, Dövlət Əmək Məfəttişliyində və digər dövlət nəzarəti orqanlarında məzakirə edilməlidir.

4.7. Ağır nəticəli (iki və daha artıq işinin həlak olması) bədbəxt hadisələr Azərbaycan Respublikasının Əmək və Əhalinin Sosial Mədafəsi Nazirliyində (və yaxud onun tapşırığı ilə Dövlət Əmək Məfəttişliyində), Azərbaycan Həmkarlar İttifaqı Konfederasiyasının və Fıvqəladə Hallar Nazirliyinin (bədbəxt hadisə təhlükə potensialı obyektlərdə baş vermişsə) nəmayəndələrinin iştirakı ilə məzakirə olunur, lazım gəldikdə Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinə məlumat verilir.^{vii[7]}

4.8. Azərbaycan Respublikası əzrə bədbəxt hadisələrin uzotu məəssisələrdə, Dövlət Əmək Məfəttişliyində, Dövlət Statistika Komitəsində aparılır.

«Təsdiq edirəm»

(məəssisənin adı,
təsdiq edən vəzifəli şəxsin
soyadı, adı, imzası, miffər)

1 nümrəli əlavə
İZ forması

İstehsalatda baş vermiş bədbəxt hadisə haqqında

AKT № _____

1. Məəssisənin tabeliyi əzrə yuxarı orqanı _____

2. Məəssisənin adı _____

2.1. Məəssisənin bnvanı: _____

(şəhər, rayon, qəsəbə, kənd, kəzə, ev)

2.1.1. Bədbəxt hadisənin baş verdiyi sex, sahə, yer _____

3. İşini gündərməmiş məəssisə _____
(adı, ünvanı, tabeliliyi vəzə yuxarı təsərrüfat orqanı)

4. Zərərçəkənin soyadı, adı, atasının adı _____

5. Cinsi (qadın, kişi) _____

6. Yaşı _____
(illərin tam sayını göstərməli)

7. Peşəsi (vəzifəsi) _____

8. Bədbəxt hadisə baş verərkən yerinə yetirdiyi peşə (vəzifə) vəzə iş stajı _____

9. Axırınıcı dəfə əməyin təhlükəsizliyi vəzə kezirilən təlimatın tarixi _____

9.1. Giriş təlimatı _____

9.2. İlk (təkrar) təlimat _____

9.3. Biliyin yoxlanılması _____

10. Bədbəxt hadisənin başvermə tarixi və vaxtı _____
(gün, ay, il, saat)

_____ (işin başlanğıcından sonrakı tam saatların sayı)

11. Bədbəxt hadisənin təfsilatı _____

12. Əmək qanunvericiliyi pozuntusuna yol vermiş şəxslər _____

_____ (onlar tərəfindən qanunvericilik və normativ hüquqi sənədlərin pozulan bəndləri göstərilməlidir)

13. Bədbəxt hadisənin şahidləri _____

Təhqiqat aktı _____ tərtib edilmişdir.
(gün, ay, il)

İşəgüçlərinin vəzifəli şəxsi _____
(vəzifəsi, adı, soyadı, imza)

Əməyin məhafizəsi xidmətinin rəisi (onun vəzifələrini icra edən məhəndis, mətəxəssis)

_____ (imza, adı, soyadı)

Məəssisənin həmkarlar ittifaqı komitəsinin məmayəndəsi _____

_____ (imza, adı, soyadı)

14. Bədbəxt hadisənin nəticələri _____ məddətə yəngi işə kezirilmişdir.

14.1. Başqa işə kezirilərkən əvvəlki əmək haqqına əlavə ıdənışlərin məbləği _____ manat təşkil edir.

14.2. Əmək qabiliyyətini itirməsi barədə xəstəlik vəzəqəsi, yaxud məalicə idarəsinin arayışı vəzə _____ diaqnozu ilə _____ tarixdən _____ tarixədək işdən azad edilmişdir.

14.3. Əmək qabiliyyətini məvəqqəti itirmə məddəti _____
(təqvim günlərinin sayı)

Əmək qabiliyyətini itirmə vəzəqəsi vəzə _____ manat məavinət ıdənilmişdir.

14.4. Bədbəxt hadisənin son nəticəsi _____

(zərərəkən yüngül işə keçirilmişdir, sağalmışdır, I, II, III qrup əlillik təyin edilmişdir, sağlamlıq imkanlarının məhdudluğu məyyən edilmişdir, ılmışdır)^{viii[8]}

15. Xarab olmuş avadanlıq və alətin dəyəri _____

15.1. Dağıdılmış binalar və qurğuların dəyəri _____
(manat)

15.2. Bmumi ziyan (manat) _____
(15, 15.1 sətirlərinin cəmi)

İşəgıtrənin vəzifəli şəxsi _____
(imza, adı, soyadı)

Baş m̄hasib _____
(imza, adı, soyadı)

2 nımrəli əlavə

İstehsalatda bədbəxt hadisələrin uzot jurnalı

(m̄əssisənin adı)

1	2	3	4	5	6	7	8	9

1. Sıra nımrələri
2. Bədbəxt hadisənin tarixi
3. Zərərəkənin soyadı, adı, atasının adı, doğulduğu il, iş stajı
4. Peşəsi (vəzifəsi)
5. Bədbəxt hadisənin baş vermiş olduğu yer (sex, sahə, obyekt)
6. Bədbəxt hadisənin şəraiti və səbəblərinin qısa izahı.
7. İZ formalı aktın nımrəsi, tərtib edildiyi tarix.
8. Bədbəxt hadisənin nəticələri.
9. Gırlmış tədbirlər.

3 nımrəli əlavə

İstehsalatda baş vermiş bədbəxt hadisə haqqında MƏLUMAT

M̄əssisənin və onun tabe olduğu yuxarı orqanın adı _____

Hadisənin baş verdiyi tarix, vaxt _____
(il, ay, gın saat)

Hadisənin baş verdiyi şərait (hadisə baş verəkən yerinə yetirilən işin və ya istehsalat qəzasının təsviri) _____

Bədbəxt hadisənin nəticəsi _____

Bədbəxt hadisədən zərərçəkənlərin ümumi sayı _____
o cümlədən həlak olanların sayı _____
Zərərçəkənlərin (həlak olanların) soyadı, adı, atasının adı, yaşı, peşəsi, vəzifəsi

Məlumatı imzalayan vəzifəli şəxs _____
(vəzifəsi, soyadı, adı, atasının adı, imza, tarix, saat)

4 nümrəli əlavə

İstehsalatda baş vermiş bədbəxt hadisənin təhqiqat aktının tərtib olunmasına dair izahat

(məəssisənin tabeliyi üzrə yuxarı orqanın adı,

zərərçəkənin iş yeri, peşəsi, vəzifəsi, soyadı, atasının adı)
«__» _____ il tarixdə, saat _____ baş vermiş _____

(xəsarətin növü və ya nəticəsi)

nəticələnmiş bədbəxt hadisənin (bədbəxt hadisə ilə nəticələnmiş qəzanın)

TƏHQİQAT AKTI

(təhqiqat komissiyasının yaradılması barədə əmr (sərəncam))

vermiş orqanın adı, əmrin (sərəncamın) verilmə tarixi və nümrəsi)
ilə təyin edilmiş, tərkibində sədr _____
(soyadı, adı, atasının adı, tutduğu vəzifə, iş yeri)

və üzvlər _____
(soyadları, adları, atalarının adı, tutduqları vəzifə)

olan komissiya, dəvət olunmuş mütəxəssislərin _____

(soyadı, adı, atasının adı, tutduğu vəzifə, iş yeri)

iştirakı ilə _____ il «__» _____ tarixdən _____ il «__» _____
tarixədək həmin bədbəxt hadisənin təhqiqatını apardı və bu aktı tərtib etdi.

1. Zərərçəkən (zərərçəkənlər)* barədə məlumat:

soyadı, adı, atasının adı, doğulduğu il, peşəsi, vəzifəsi, ümumi və peşəsi üzrə (o cümlədən həmin məəssisədə) iş stajı, təlim, təlimat keçdiyi və təhlükəsizlik texnikası üzrə biliyinin yoxlanıldığı vaxt, zərərçəkənin ailə vəziyyəti, onun ühdəsində olan ailə üzvləri** haqqında məlumat (soyadı, adı, atasının adı, doğulduğu il, zərərçəkənlə qohumluq münasibəti).

2. Məəssisənin, sahənin, iş yerinin xarakteristikası.

Bədbəxt hadisənin baş vermiş olduğu yerin qısa xarakteristikası verilməli, zərərçəkənə hansı təhlükəli və zərərli istehsal amillərinin təsir edə biləcəyi göstərməlidir.

Əgər bədbəxt hadisə obyektə qəza nəticəsində baş vermişsə, akta əlavə olaraq aşağıdakılar daxil edilir:

obyektin xarakteristikası (qazanxana nəzarəti obyektləri və qaldırıcı qurğular üzrə — obyektin adı, tipi, onun əsas parametrləri, məəssisə nümrəsi, istehsal edən məəssisə, istehsal

edildiyi və quraşdırıldığı il, axırncı baxış və yoxlama tarixləri, eləcə də təyin edilmiş baxış müddəti);

qəzanın kateqoriyası və xarakteri haqqında məlumat;

qəzanın vurduğu ziyan (manatla), məhsul itkisi (natural ifadə ilə və manatla) haqqında məlumat.

3. Bədbəxt hadisənin şəraiti.

Bədbəxt hadisədən qabaq nə olduğu, əmək prosesinin necə getdiyi, həmin prosesə kimin rəhbərlik etmiş olduğu göstərməli, zərərçəkənin (zərərçəkənlərin) və bədbəxt hadisə ilə əlaqədar olan digər şəxslərin hərəkətləri təsvir edilməli, hadisələr ardıcılıqla ifadə edilməli, zədə yetirmiş olan təhlükəli (zərərli) istehsal amili, maşın, alət yaxud avadanlıq göstərməlidir. Zərərçəkənin sərxoş vəziyyətdə olub-olmadığı qeyd edilməlidir.

4. Bədbəxt hadisənin səbəbləri.

Bədbəxt hadisənin əsas texniki və təşkilati səbəbləri göstərməli, əməyin mühafizəsi əzrə təlimatların, işlərin təhlükəsiz aparılması əzrə təlimat və normaların hansı tələblərinin pozulması (məvafiq maddələrə, paraqraflara, bəndlərə istinad edilməli, eləcə də dıvlət standartlarının pozulması konkret ifadə edilməli, hansı təhlükəli və zərərli istehsal amillərinin yol verilən normadan, yaxud səviyyədən artıq olduğu) göstərməlidir.

5. Bədbəxt hadisənin səbəblərinin aradan qaldırılması əzrə tədbirlər.

Bu bırlmədə hadisənin baş verməsinə səbəb olmuş amillərin aradan qaldırılması və gələcəkdə baş verməməsi əzrə tədbirlər göstərilir.

Sıra №-si	Tədbirlərin adı	İcra müddəti	İcrazı	Qeyd

6. Əməyin mühafizəsi əzrə qanunvericilik aktlarının və qaydalarının pozulmasına yol vermiş şəxslər haqqında komissiyanın rəyi.

Bu bırlmədə bədbəxt hadisəyə (bədbəxt hadisə ilə nəticələnmiş qəzaya) gətirib çıxarmış hərəkətlərinə, yaxud fəaliyyətsizliklərinə gıvrə cavabdeh olan şəxslərin adları zəkilməli, əməyin mühafizəsi əzrə qanunvericilik aktlarının, qaydaların, vəzifə əzrə təlimatların, dıvlət nəzarəti orqanlarının təsdiq etmiş olduğu digər normativ sənədlərin onlar tərəfindən hansı dərəcədə pozulması (faiz nisbətində), riayət olunmamış maddələri, paraqrafları, bəndləri göstərməlidir.

Təhqiqat komissiyasının sədri _____
(imza, tarix)

əzvləri _____
(imzalar, tarix)

* Əgər qrup halında bədbəxt hadisə təhqiq edilərsə, xüsusi təhqiqat aktının 1-ci bırlməsində hər bir zərərçəkən haqqında məlumat ayrıca göstərilir.

** Ailə əzvləri haqqında məlumat yalnız ırlmələ nəticələnmiş bədbəxt hadisələr əzrə göstərilir.

İSTİFADƏ OLUNMUŞ MƏNBƏ SƏNƏDLƏRİNİN SİYAHISI

1. 13 sentyabr 2006-cı il tarixli 207 nımrəli Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2006-cı il, № 9, maddə 822**)
2. 3 noyabr 2005-ci il tarixli 201 nımrəli Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin qərarı (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2005-ci il, № 11, maddə 1061**)
3. 7 fevral 2008-ci il tarixli 35 nımrəli Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2008-ci il, № 2, maddə 116**)
4. 22 fevral 2008-ci il tarixli 50 nımrəli Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2008-ci il, № 2, maddə 130**)
5. 1 may 2008-ci il tarixli 107 nımrəli Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2008-ci il, № 5, maddə 430**)

QƏRARA EDİLMİŞ DƏYİŞİKLİK VƏ ƏLAVƏLƏRİN SİYAHISI

^{i[1]} 7 fevral 2008-ci il tarixli 35 nımrəli Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2008-ci il, № 2, maddə 116**) ilə «İstehsalatda baş verən bədbəxt hadisələrin təhqiqi və uzota alınması Qaydaları»nın 1.2-ci bəndinin doqquzuncu abzasında «ictimai» сизъ «**ə**mmumi istifadədə olan» сизləri ilə əvəz edilmişdir.

^{ii[2]} 3 noyabr 2005-ci il tarixli 201 nımrəli Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin qərarı (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2005-ci il, № 11, maddə 1061**) ilə "İstehsalatda baş verən bədbəxt hadisələrin təhqiqi və uzota alınması Qaydaları"nın 1.4-cü bəndinin ызынсы abzasında "**və digər bu сьr**" сизləri "**vasitələrin, psixotrop**" сизləri ilə əvəz edilmişdir.

^{iii[3]} 13 sentyabr 2006-cı il tarixli 207 nımrəli Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2006-cı il, № 9, maddə 822**) ilə "İstehsalatda baş verən bədbəxt hadisələrin təhqiqi və uzota alınması Qaydaları"nın 7-ci bəndinin birinci abzasında "**Дцвлət Сənayedə İşlərin Тəһлєкəsиз Гцдрлмєsinə Nəzarət və Dağ-Mədən Nəzarəti (bundan sonra - Дцвлətdağməдəntєxnəzarət) Komitəsinə**" və müfərizədə "**Komitənin nəzarəti altında olan obyektə**" сизləri мьvafiq olaraq "**Ғцvқəladə Hallar Nazirliyinə**" və "**təһлєкə potensiallı obyektlərdə**" сизləri ilə əvəz edilmişdir.

^{iv[4]} 1 may 2008-ci il tarixli 107 nımrəli Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2008-ci il, № 5, maddə 430**) ilə İstehsalatda baş verən bədbəxt hadisələrin təhqiqi və uzota alınması Qaydaları»nın 2-ci bırlməsinə 2.1.1-ci yarımbənd əlavə edilmişdir.

^{v[5]} 13 sentyabr 2006-cı il tarixli 207 nımrəli Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2006-cı il, № 9, maddə 822**) ilə "İstehsalatda baş verən bədbəxt hadisələrin təhqiqi və uzota alınması Qaydaları"nın 3.5-ci bəndinin on ikinci abzasında

“Dövlətdağmədəntəxnəzarət Komitəsinin” sızları “Fıvqəladə Hallar Nazirliyinin” sızları ilə əvəz edilmişdir.

^{vi[6]} 13 sentyabr 2006-cı il tarixli 207 nımrəli Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2006-cı il, № 9, maddə 822) ilə “İstehsalatda baş verən bədbəxt hadisələrin təhqiqi və uzota alınması Qaydaları”nın 3.6-cı bəndində “Dövlətdağmədəntəxnəzarət Komitəsinin” sızları “Fıvqəladə Hallar Nazirliyinin” sızları ilə əvəz edilmişdir.

^{vii[7]} 13 sentyabr 2006-cı il tarixli 207 nımrəli Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2006-cı il, № 9, maddə 822) ilə “İstehsalatda baş verən bədbəxt hadisələrin təhqiqi və uzota alınması Qaydaları”nın 4.7-ci bəndində “Dövlətdağmədəntəxnəzarət Komitəsinin” və müttərizədə “Komitənin nəzarəti altında məəssisədə və ya obyektə” sızları məvafiq olaraq “Fıvqəladə Hallar Nazirliyinin” və “təhləkə potensiallı obyektlərdə” sızları ilə əvəz edilmişdir.

^{viii[8]} 22 fevral 2008-ci il tarixli 50 nımrəli Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2008-ci il, № 2, maddə 130) ilə 14.4-cü bəndində «əlillik təyin edilmişdir» sızlarından sonra « , sağlamlıq imkanlarının məhdudluğu məəyyən edilmişdir» sızları əlavə edilmişdir.